

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST.
w JAROSŁAWIU**

INFORMATOR

dla
kandydatów
do

**Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia
w Jarosławiu**

rok szkolny

2025/2026

Spis treści

1. Informacje ogólne.....	4.
2. Forma egzaminu do PSM II st.....	5.
3. Część praktyczna - gra na instrumencie/śpiew solowy.....	6.
3.1 Wymogi programowe do I klasy PSM II st.....	6.
Fortepian.....	6.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce.....	
Wiolonczela.....	
Kontrabas.....	7.
Gitara klasyczna.....	
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	8.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	
3.2 Wymogi programowe do II klasy PSM II st.....	9.
Fortepian.....	9.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce.....	
Wiolonczela.....	
Gitara klasyczna.....	10.
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	11.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	

3.3 Wymogi programowe do III klasy PSM II st.....	12.
Fortepian.....	12.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce.....	
Wiolonczela.....	
Gitara klasyczna.....	13.
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	14.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	15.
4. Część teoretyczna – kształcenie słuchu i teoria muzyki.....	16.
4.1 Zakres materiału do I klasy PSM II st.....	16.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	16.
Audycje muzyczne.....	17.
4.2 Egzamin wstępny do II i III klasy PSM II st.....	18.
4.3 Zakres materiału do II klasy PSM II st.....	19.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	19.
Zasady muzyki.....	20.
Literatura muzyczna – wydział instrumentalny.....	21.
Historia muzyki – wydział wokalny	22.
4.4 Zakres materiału do III klasy PSM II st.....	23.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	23.
Zasady muzyki.....	25.
Literatura muzyczna – wydział instrumentalny.....	26.
Historia muzyki – wydział wokalny	27.

1. Informacje ogólne

Szkoła prowadzi naukę w specjalnościach instrumentalistyka i wokalistyka, a nauka w szkole odbywa się w cyklu sześcioletnim lub czteroletnim.

Specjalności na **WYDZIALE INSTRUMENTALNYM**:

- **fortepian**
- **organy**
- **akordeon**
- **flet, klarnet, saksofon, trąbka**
- **skrzypce, wiolonczela, kontrabas, gitara**
- **perkusja**

Do klasy pierwszej szkoły może ubiegać się kandydat, który w danym roku kalendarzowym kończy co najmniej 10 lat oraz nie więcej niż 23 lata. Warunkiem jest ukończenie szkoły muzycznej I stopnia (cykl 6 – letni lub 4 – letni) ewentualnie wykazanie się znajomością materiału w tym zakresie.

Kandydaci do I klasy PSM II stopnia w specjalnościach: **fortepian, skrzypce, wiolonczela, kontrabas, gitara, flet, klarnet, saksofon, trąbka i akordeon** muszą mieć przygotowanie w zakresie szkoły muzycznej I stopnia, ewentualnie wykazać się umiejętnością gry na instrumencie i wiadomościami z teorii stanowiącymi podstawy programowe szkoły muzycznej I stopnia. Kandydaci na **organy** powinni wykazać się umiejętnością gry na fortepianie, ale mogą także rekrutować się spośród innych instrumentalistów.

Kandydaci na **kontrabas** powinni wykazać się umiejętnością gry na kontrabasie.

O przyjęcie na kontrabas mogą ubiegać się również kandydaci, którzy ukończyli szkołę muzyczną I stopnia w zakresie gry na instrumentach strunowych lub na fortepianie.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie do PSM II st. na **WYDZIAŁ WOKALNY** jest:

- ukończenie Szkoły Muzycznej I st. bądź Ogniska Artystycznego lub też znajomość notacji muzycznej i wiadomości ogólnomuzycznych

Do podania należy załączyć zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w placówce artystycznej, wydane przez lekarzy specjalistów tj. audiologa lub foniatrię (Podstawa prawna: Art. 142 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4)).

2. Forma egzaminu do PSM II st. w Jarosławiu

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA:

Specjalność Instrumentalistyka:

- gra na instrumencie

Specjalność wokalistyka:

- śpiew solowy

CZĘŚĆ TEORETYCZNA:

Część teoretyczna z kształcenia słuchu i teorii muzyki:

- egzamin ustny z kształcenia słuchu
- wiadomości ogólnomuzyczne do klasy I PSM II st. obejmują zakres materiału z przedmiotów teoretycznych szkoły muzycznej I st.)

.....

Do klas wyższych niż kl. I PSM II st. obowiązuje również materiał przedmiotów teoretycznych realizowanych w klasach niższych PSM II st.:

- zasady muzyki
- literatura muzyczna
- historii muzyki

Kandydatów, którzy nie ukończyli szkoły muzycznej I st. obowiązuje:

- przesłuchanie z instrumentu,
- badanie słuchu muzycznego,
- wiadomości ogólnomuzyczne (obejmują zakres materiału z przedmiotów teoretycznych szkoły muzycznej I st.)

Kwestionariusze należy składać w sekretariacie szkoły do dnia 9 maja 2025 roku.

Do podania należy dołączyć zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w placówce artystycznej, wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (Podstawa prawna: Art. 142 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4), a w przypadku kandydatów na instrumenty dęte od lekarza specjalisty tj. pulmonologa

3. Część praktyczna - gra na instrumencie/śpiew solowy

3.1 Wymogi programowe do I klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Inwencja II głosowa J. S. Bacha (lub utwór o wyższym stopniu trudności)
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na fortepianie, akordeonie lub organach:

- Etiuda
- Utwór polifoniczny
- Utwór dowolny

Program można wykonać z pamięci lub z nut.

SKRZYPCE

- Etiuda
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda,
- Jedna część sonaty lub koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

KONTRABAS

- Etiuda,
- Utwór dowolny
- Kandydaci rekrutujący się z innych instrumentów strunowych i fortepianu dodatkowo:
 - Jedna część utworu cyklicznego (sonaty lub koncertu)
 - Rozmowa kwalifikacyjna

Program powinien być wykonany z pamięci (z akompaniamentem).
Dopuszcza się wykonanie części programu z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.
Program powinien być wykonany z pamięci.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy .
Gama molowa w odmianie harmonicznego i melodycznego, trójdźwięk w przewrotach.
- Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
- Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
- Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.
Jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

KLARNET

- Gama durowa lub mollowa do trzech znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, w skali e- f3 grana ósemkami w tempie umiarkowanym, artykulacji: non legato, legato.
- Etiuda - dowolna
- Do wyboru: utwór dowolny lub I część wybranej formy cyklicznej (sonatina, sonata, rondo, wariacje) - z klasy programowo najwyższej.

SAKSOFON

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmoniczna do 3 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod tercjowy.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworów cyklicznych o odmiennym charakterze.

TRĄBKA

- Gama dur-moll, pasaże w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
- Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud, lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
- Jedna część sonaty lub koncertu (z towarzyszeniem fortepianu).
Co najmniej jeden utwór należy wykonać z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej,
- utwór oparty na technice rudymen tarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na dwóch kotłach lub dwóch tom tomach

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu

➤ *WIBRAFON lub MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

ŚPIEW SOŁOWY

- Jedna dowolnie wybrana piosenka z następujących zbiorów:
Zygmunt Noskowski, Maria Konopnicka: "Śpiewnik dla dzieci na głos i fortepian" lub Tadeusz Mayzner: "Rok w piosence".
Może to być również dowolna pieśń klasyczna, piosenka musicalowa bądź też aktorska..
- Dowolny wiersz lub fragment prozy opanowany na pamięć.

3.2 Wymogi programowe do II klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Inwencja III głosowa J. S. Bacha (lub utwór o wyższym stopniu trudności)
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje z sonaty klasycznej
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór cykliczny lub jego część
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na organach:

- Ćwiczenie pedałowe (J. Chwedczuk)
- J. S. Bach – Małe preludium i fuga lub Manuałowy utwór dawnego mistrza
- Manuałowy utwór kompozytora romantycznego
- Utwór dowolny

SKRZYPCE

- Etiuda lub Fantazja Telemanna - 2 części kontrastujące
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda,
- Dwie kontrastujące części sonaty barokowej
- Jedna część koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.
Program powinien być wykonany z pamięci.

Kandydat powinien wykazać się umiejętnościami, które osobom oceniającym pomogą w sposób właściwy ocenić zaawansowanie w grze na instrumencie.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy . Gama molowa w odmianie harmonicznego i melodycznego, trójdźwięk w przewrotach.
- Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
- Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
- Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.

Jeden z utworów należy wykonać z pamięci

KLARNET

- Gama durowa i molowa do czterech znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, progresja, odległości tercji, w skali e-f3 . Gama chromatyczna w skali e-e3 i pasaż zmniejszony, grane ósemkami, w tempie szybszym, artykulacji non legato, legato.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Etiuda o charakterze kantylenowym.
- Utwór cykliczny (koncert lub sonata) zagrany w całości lub 3 różne utwory o zmiennym charakterze (przeciwstawnych tempach) - z fortepianem.

SAKSOFON

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmoniczna i melodyczna do 4 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod tercjowy, dominanta septymowa (w przypadku gam molowych akord zmniejszony 7 stopnia)
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworów cyklicznych o odmiennym charakterze.

TRĄBKA

- Gama dur-moll, pasaż toniczny i septymowy w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
 - Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud, lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
 - dwie kontrastujące części utworu cyklicznego (sonata, koncert)
- Jeden utwór (lub część) wykonany z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej, zawierający klasyczne tremolo,
- utwór oparty na technice rudymen tarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *WIBRAFON lub MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *ZESTAW MULTIPERKUSYJNY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na zestawie perkusyjnym, złożonym z trzech elementów

ŚPIEW SOŁOWY

- Giuseppe Concone op.9 (ćwiczenia nr: 5,6,7,8,9,10) obowiązuje jedno do wyboru spośród wskazanych.
- Nicola Vaccaj "Praktyczna metoda włoskiego śpiewu" . Obowiązuje jedno z ćwiczeń do wyboru spośród wskazanych: "Avvezzo a vivere", "Bella prova e' d' alma forte", "Fra l' ombre un lampo solo", "Quell' onda che ruina", "Delira dubbiosa", "Nel contrasto amor s' accende".
- Aria starowłoska dowolnie wybrana przez kandydata.
- Pieśń polska dowolnie wybrana przez kandydata.

Ponadto kandydatów do klasy II obowiązuje zaliczenie materiału z przedmiotu: dykcja i recytacja, kształcenie słuchu, historia muzyki, zasady muzyki z elementami edycji nut
Zakres wymaganej wiedzy oraz umiejętności wyznacza nauczyciel prowadzący zajęcia.

3.3 Wymogi programowe do III klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Preludium i fuga z Das Wohltemperierte Klavier J .S. Bacha
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje z sonaty klasycznej
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór cykliczny lub jego część
- Dwa utwory dowolne

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na organach:

- Ćwiczenie pedałowe (J. Chwedczuk)
- Manualowy utwór dawnego mistrza
- J. S. Bach – Małe preludium i fuga
- Utwór dowolny z użyciem pedału

SKRZYPCE

- Etiuda **lub** Kaprys
- Fantazja Telemanna - 2 części kontrastujące **lub** Partita/Sonata Bacha - 2 części kontrastujące
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda lub kaprys
- Dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub wczesnoklasycznej
- Jedna część koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.

Program powinien być wykonany z pamięci.

Kandydat powinien wykazać się umiejętnościami, które osobom oceniającym pomogą w sposób właściwy ocenić zaawansowanie w grze na instrumencie.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy . Gama molowa w odmianie harmonicznnej i melodycznej, trójdźwięk w przewrotach.
- Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
- Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
- Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.

Jeden z utworów należy wykonać z pamięci

KLARNET

- Gama durowa i mollowa do pięciu znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, progresja, odległości tercji i kwarty w skali e-f3. Gama chromatyczna w skali e-e3 i pasáže zmniejszone e, f, fis , grane ósemkami, w tempie szybszym, artykulacji non legato, legato, staccato.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Etiuda o charakterze kantylenowym.
- Utwór cykliczny- koncert lub sonata lub inny kilkuczęściowy zagrany w całości z fortepianem.

SAKSOFON

:

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmonicznna i melodyczna do 5 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod tercjowy, dominanta septymowa (w przypadku gam molowych akord zmniejszony 7 stopnia).
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworu cyklicznego o odmiennym charakterze.

TRABKA

- Gama dur-moll, pasaż toniczny i septymowy w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
- Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud (z zeszytu C. Kopprasch) lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
- Dwie kontrastujące części utworu cyklicznego (koncert, sonata) z towarzyszeniem fortepianu,
Co najmniej jeden utwór lub część utworu powinna być wykonana z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej, zawierający klasyczne tremolo,
- utwór oparty na technice rudymen tarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na czterech kotłach, z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *WIBRAFON:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *ZESTAW MULTIPERKUSYJNY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na zestawie perkusyjnym, złożonym z czterech elementów

ŚPIEW SOŁOWY

- Giuseppe Concone op.9 (ćwiczenia nr: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) obowiązuje jedno do wyboru spośród wskazanych.
- Nicola Vaccaj "Praktyczna metoda włoskiego śpiewu". Do wyboru jeden z utworów:

"Come il candore", "Senza l' amabile", "Benche di senso privo", "La gioia verace", "L' augelletto in lacci stretto", "Quando accende un nobile petto", "Piu non si trovano".

- Aria: starowłoska, barokowa lub klasyczna do wyboru.
- Pieśń obcojęzyczna.
- Pieśń polska.

Ponadto kandydatów klasy III obowiązuje zaliczenie materiału z przedmiotów: dykcja i recytacja, zespoły wokalne, kształcenie słuchu, zasady muzyki z elementami edycji nut, historia muzyki, fortepian dla wokalistyki.

Zakres wymaganej wiedzy oraz umiejętności wyznacza nauczyciel prowadzący zajęcia.

4. Część teoretyczna – kształcenie słuchu i teoria muzyki

4.1 Zakres materiału do I klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

Zadania słuchowe

1. **Interwały proste** - rozpoznawanie wszystkich interwałów prostych (melodycznych i harmonicznych) intonowanie interwałów prostych
2. **Tryton z rozwiązaniem** - budowanie i śpiewanie
3. **Trójdźwięki** - śpiewanie i rozpoznawanie - dur i moll w przewrotach
- zwiększony i zmniejszony w postaci zasadniczej
4. **Gamy durowe i molowe** - rozpoznawanie i śpiewanie gam z triadą harmoniczną
(znajomość gam durowych i molowych do 4 znaków przykluczowych - gamy molowe w odmianach)
5. **Czytanie nut głosem *a vista*** w tonacjach do jednego znaku przykluczowego w kluczu wiolinowym i basowym. Powtarzanie głosem z pamięci krótkich zwrotów melodycznych
6. **Rytm** - umiejętność powtarzanie z pamięci lub wystukiwania z zapisu przebiegów rytmicznych w taktach prostych

Zadania teoretyczne

1. **Podstawowe elementy notacji muzycznej**
 - nazwy dźwięków w kluczu wiolinowym i basowym
 - znaki chromatyczne
 - nazwy oktaw
2. **Interwały proste**
 - budowanie od podanych dźwięków w górę i w dół
3. **Trójdźwięki**
 - budowanie od podanych dźwięków w górę i w dół (dur i moll w przewrotach)
4. **Gamy durowe i molowe oraz ich triady** - budowanie (molowe we wszystkich odmianach)
5. **Metrorytmika**
 - wartości rytmiczne nut i pauz
 - podział na takty oraz grupowanie wartości rytmicznych w taktach prostych
 - podział wartości rytmicznych (regularny i nieregularny)
6. **Enharmonia**
 - nazywanie i zapisywanie dźwięków enharmonicznie równoważnych

Zakres materiału z wiedzy ogólnomuzycznej

Audycje muzyczne

1. Elementy dzieła muzycznego
2. Budowa okresu muzycznego
3. Głos ludzki i jego typy
4. Instrumenty muzyczne (grupy instrumentów)
5. Tańce narodowe
6. Forma A B A
7. Rondo
8. Wariacje
9. Faktura (polifonia, homofonia)
10. Opera
11. Muzyka absolutna i programowa
12. Okresy stylistyczne w dziejach muzyki i przedstawiciele:
 - a) barok
 - b) klasycyzm
 - c) XIX wiek
 - d) kompozytorzy polscy XX i XXI wieku

Istnieje możliwość przyjęcia do wyższej klasy PSM II st. po zdaniu egzaminu kwalifikującego z instrumentu oraz przedmiotów teoretycznych z zakresu programu nauczania klas niższych

4.2 Egzamin wstępny do II i III klasy PSM II st.

Część praktyczna - przesłuchanie z instrumentu

Część teoretyczna - egzaminy ustne z:

- kształcenia słuchu
- zasad muzyki
- literatury muzycznej (wydział instrumentalny)
- historii muzyki (wydział wokalny)

4.3 Zakres materiału do II klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

1. **Śpiewanie ćwiczeń 1 -głosowych tonalnych *a vista***
2. **Śpiewanie i rozpoznawanie odmian gam do 6 znaków:**
 - durowej naturalnej, harmoniczej i miękkiej
 - molowych we wszystkich odmianach
3. **Śpiewanie i rozpoznawanie interwałów — interwały proste i złożone**
 - rozpoznawanie pojedynczych interwałów prostych oraz dwóch interwałów prostych granych melodycznie i harmonicznie w rejestrach środkowym i skrajnych
 - rozpoznawanie interwałów złożonych
 - określanie interwałów melodycznych powstających pomiędzy trzema dźwiękami
 - (rozpoznawanie w/w interwałów z dźwiękami „mylącymi”)
4. **Śpiewanie i rozpoznawanie trójdźwięków:**
 - durowych i molowych w postaci zasadniczej i w przewrotach
 - zmniejszonego i zwiększonego bez przewrotu
 - (rozpoznawanie w/w trójdźwięków z dźwiękami „mylącymi”)
 - śpiewanie prymy trójdźwięków durowych i molowych zagranych w układzie rozległym
 - śpiewanie trójdźwięków durowych i molowych w dowolnej postaci i kierunku w kontekście podanego dźwięku lub trójdźwięku
5. **Śpiewanie triady harmoniczej:**
 - w odmianach gam durowych i molowych,
 - wysłyszenie i określenie funkcji harmonicznnych w kadencjach
6. **Znajomość D⁷:**
 - śpiewanie D⁷ we wszystkich postaciach z rozwiązaniem
 - rozpoznawanie D⁷ we wszystkich postaciach
 - wysłyszenie prymy D⁷ granej w układzie rozległym
 - określanie składników występujących w głosach najwyższych i najniższych
9. **Powtórzenie głosem** - zagranego poprzednika, dośpiewanie następnika
10. **Ćwiczenia rytmiczne** - realizacja zapisanego rytmu

Zasady muzyki

1. Gamy

- znajomość kola kwintowego (tonacje durowe do 6 znaków i molowe równoległe)
- budowanie gam: durowej naturalnej, harmoniczej i miękkiej

molowych we wszystkich odmianach

2. Interwały - budowanie od podanego dźwięku, umiejętność tworzenia przewrotów

interwałów, umiejętność rozwiązywania dysonansów

3. Trójdźwięki - budowanie od podanego dźwięku:

trójdźwięku durowego i molowego w postaci zasadniczej i w przewrotach
trójdźwięku zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej budowanie
trójdźwięków na wszystkich stopniach poznanych gam durowych i molowych
w odmianach

4. Triada harmoniczna - budowanie w podanej tonacji (we wszystkich odmianach dur i moll

- tonacje durowe i molowe równoległe do 6 znaków przykluczowych)

5. Dominanta septymowa:

budowanie od podanego dźwięku D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach
rozwiązywanie D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach ze wskazaniem na
postęp jej składników wynikających z rozwiązania dysonansów

6. Powstawanie i cechy dźwięku - znajomość podstaw zagadnienia powstawania dźwięku

7. Szereg alikwotów - umiejętność utworzenia szeregu alikwotów od podanego dźwięku

8. Nazwy dźwięków w kluczach G, C i F - znajomość kluczy G, C, i F

9. Półton i cały ton diatoniczny i chromatyczny - znajomość pojęć diatoniki, chromatyki

i enharmonii, umiejętność wskazania różnic między półtonem i całym tonem
diatonicznym i chromatycznym, umiejętność budowania półtonów i całych
tonów diatonicznych i chromatycznych, umiejętność regularnego i
nieregularnego chromatyzowania gam durowych

Literatura muzyczna (wydział instrumentalny)

1. Rodzaje muzyki
2. Elementy muzyki
3. Faktura dzieła muzycznego
4. Instrumenty muzyczne
5. Instrumentalne zespoły kameralne i orkiestrowe
6. Głosy wokalne, zespoły chóralne
7. Polska muzyka ludowa
8. Polskie tańce narodowe
9. Tańce obce
10. Tańce charakterystyczne
11. Okresowa i ewolucyjna zasada kształtowania
12. Formy okresowe małe i wielkie
13. Gatunki oparte na formach małych i wielkich (instrumentalne i wokalne)
14. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu literatura muzyczna klasy I**

Historia muzyki (wydział wokalny)

1. Chronologia epok w historii muzyki
2. Początki muzyki. Hipotezy na temat powstania muzyki
3. Muzyka świata starożytnego
4. Charakterystyka muzyki średniowiecza - chorał gregoriański
5. Świecka monodia średniowiecza
6. Muzyka epoki renesansu - msza, motet, chanson, madrygał
7. Muzyka reformacji
8. Muzyka instrumentalna renesansu
9. Muzyka polska epoki renesansu
10. Między renesansem i barokiem
11. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu historia muzyki klasy I**

4.4 Zakres materiału do III klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

1. Śpiewanie ćwiczeń 1-głosowych tonalnych *a vista*

2. Śpiewanie i rozpoznawanie odmian gam do 7 znaków:

- durowej naturalnej, harmonicznego i miękkiej
- molowych we wszystkich odmianach

3. Śpiewanie i rozpoznawanie interwałów — interwały proste i złożone

- rozpoznawanie pojedynczych interwałów prostych oraz dwóch interwałów prostych granych melodycznie i harmonicznego w rejestrach środkowym i skrajnych
- rozpoznawanie interwałów złożonych
- określanie interwałów melodycznych powstających pomiędzy pięcioma dźwiękami
- (rozpoznawanie w/w interwałów z dźwiękami „mylącymi”)

4. Śpiewanie i rozpoznawanie trójdźwięków:

- durowych i molowych w postaci zasadniczej i w przewrotach
- zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej
- (rozpoznawanie w/w trójdźwięków z dźwiękami „mylącymi”)
- śpiewanie prymy trójdźwięków durowych i molowych zagranych w układzie rozległym
- śpiewanie trójdźwięków durowych i molowych w dowolnej postaci i kierunku w kontekście podanego dźwięku lub trójdźwięku

5. Śpiewanie triady harmonicznego:

- w odmianach gam durowych i molowych,
- wysłyszenie i określenie funkcji harmonicznego (T, S, D⁷, T_{VI}) w kadencjach

6. Znajomość D⁷:

- śpiewanie D⁷ we wszystkich postaciach z rozwiązaniem
- rozpoznawanie D⁷ we wszystkich postaciach
- wysłyszenie prymy D⁷ granej w układzie rozległym
- określanie składników występujących w głosach najwyższych i najniższych

9. Powtórzenie głosem - zagrane poprzednika, dośpiewanie następnika

10. Ćwiczenia rytmiczne - realizacja zapisanego rytmu

11. Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu kształcenie słuchu klasy II

Zasady muzyki

1. **Gamy** - znajomość kola kwintowego (tonacje durowe do 7 znaków i molowe równoległe)

- budowanie gam: durowej naturalnej, harmonicznej i miękkiej molowych
we wszystkich odmianach

2. **Interwały** - budowanie od podanego dźwięku, umiejętność tworzenia przewrotów

interwałów, umiejętność rozwiązywania dysonansów, znajomość rozmiarów i oznaczeń
interwałów złożonych - symbole i zapis

3. **Trójdźwięki** - budowanie od podanego dźwięku:

trójdźwięku durowego i molowego w postaci zasadniczej i w przewrotach trójdźwięku
zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej budowanie trójdźwięków na wszystkich
stopniach poznanych gam durowych i molowych w odmianach

4. **Triada harmoniczna** - budowanie w podanej tonacji (we wszystkich odmianach dur i moll

- tonacje durowe i molowe równoległe do 7 znaków przykluczowych)

5. Dominanta septymowa:

budowanie od podanego dźwięku D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach
rozwiązywanie D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach ze wskazaniem na postęp jej
składników wynikających z rozwiązywania dysonansów

6. **Dominanta nonowa** - umiejętność budowania $D9^{(>)}$ we wskazanej tonacji

7. **Skale muzyczne:**

Znajomość przewidzianych programem nauczania skal muzycznych:

- pentatonika anhemitoniczna i hemitoniczna
- skale starogreckie, średniowieczne, skala góralska, skala cygańska w wariantach, skala
całotonowa, dwunastodźwiękowa i arabsko-perska

8. **Oznaczenia i skróty muzyczne** - artykulacja, dynamika, agogika, ekspresja

9. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu zasady muzyki klasy II**

Literatura muzyczna (wydział instrumentalny)

1. Formy polifoniczne
2. Temat z wariacjami
3. Forma Sonatowa (Allegro Sonatowe)
4. Rondo Sonatowe
5. Gatunki instrumentalne oparte na formach tematycznych
6. Cykliczne formy instrumentalne
7. Cykliczne formy wokalnno-instrumentalne
8. Opera i balet
9. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu literatura muzyczna kl. II**

Historia muzyki (wydział wokalny)

Muzyka wokalna – instrumentalna baroku

1. Kantata, koncert kościelny, oratorium, pasja, msza
2. Polska muzyka wokalna – instrumentalna

Muzyka instrumentalna baroku

1. Formy imitacyjne
2. Preludium, toccata
3. Formy ostateczne – wariacyjne
4. Sonata
5. Suita
6. Concerto grosso, koncert solowy

Polska muzyka instrumentalna w baroku

Między klasycyzmem, a barokiem

- styl rokoko, styl galant
- twórczość synów J. S. Bacha
- szkoła berlińska, mannheimska, starowiedeńska
- reforma opery

Charakterystyka klasycyzmu

- forma sonatowa
- allegro sonatowe

Cykl sonatowy klasyków

- sonata
- kwartet smyczkowy
- symfonia
- koncert

Sylwetki klasyków wiedeńskich

Polska muzyka epoki stanisławowskiej

Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu historia muzyki klasy II